

Autismespectrumstoornis

Alles op een rijtje

Herbert Roeyers

Acco Leuven / Den Haag

Inhoud

Woord vooraf	9
1. Autismespectrumstoornis: what's in a name?	11
Autismespectrumstoornis in de DSM-IV en de ICD-10	11
De triade van Lorna Wing	13
Het spectrum onderverdeeld	16
Autisme	16
Syndroom van Asperger	19
PDDNOS (met inbegrip van atypisch autisme)	20
Desintegratiestoornis van de kindertijd	21
Syndroom van Rett	21
Alles onder één noemer: DSM-5	22
2. Het syndroom van Asperger	23
Autistische psychopathie	23
Syndroom van Asperger: populair maar controversieel	25
Conclusie	27
3. Hoe vaak komt autismespectrumstoornis voor?	29
De cijfers	29
Een autisme-epidemie?	31
Impact van de DSM-5	32
4. Autismespectrumstoornis bij volwassenen	35
Soorten studies	35
Voornaamste bevindingen	36
Uitkomst op latere leeftijd	36
Voorspellers van goede prognose	37
Comorbiditeit	39
Conclusie	40

5. Wat weten we over de oorzaak van autismespectrumstoornis?	41
The 'bad' old days	41
Van genotype naar fenotype	43
Een genetische stoornis?	44
Gen-omgevingsinteracties	47
Neurobiologische bevindingen	48
Neurotransmitters	48
Structurele en morfologische afwijkingen	49
Een connectiviteitsstoornis	49
Spiegelneuronen	51
Conclusie	51
6. Psychologische theorieën over autismespectrumstoornis	53
Socioaffectieve theorie	54
Theory of mind	55
Onderzoeksbevindingen	57
'Advanced' taken	58
Conclusie	59
Mogelijke voorlopers van theory of mind	60
Imitatie	60
Joint attention	61
Executieve functies	63
Gebrekkige centrale coherentie	64
Conclusie	66
7. Comorbiditeit	67
ADHD	67
Wat is ADHD?	68
Verschillen en overlap	68
Samen voorkomen: bekeken vanuit ADHD	70
Samen voorkomen: bekeken vanuit de autismespectrumstoornis	70
Hoe belangrijk is een dubbele diagnose?	71
Conclusie	71

Verstandelijke beperking	72
Samen voorkomen: bekeken vanuit de autismespectrumstoornis	72
Samen voorkomen: bekeken vanuit een verstandelijke beperking	73
Conclusie	73
Hoogbegaafdheid	74
DCD	75
Motorische stoornissen bij autismespectrumstoornis	76
De DCD-kant van het verhaal	76
Conclusie	77
Taalontwikkelingsstoornissen	77
Indeling	77
Taalontwikkelingsstoornissen en autismespectrumstoornis vergeleken	78
Conclusie	79
Leerstoornissen en NLD	80
Wat is NLD?	80
NLD en autismespectrumstoornis	81
Algemene conclusie	83
8. Screening en diagnose	85
Diagnostisch protocol	85
Instrumenten	87
Diagnostische instrumenten	87
Autism Diagnostic Interview – Revised (ADI-R)	87
Andere diagnostische interviews	88
Autism Diagnostic Observation Schedule – Second Edition (ADOS-2)	89
Andere relevante instrumenten	89
Vroegdiagnostiek	91
Diagnoseleeftijd	91
Informatiebronnen over vroegtijdige symptomatologie	93
Retrospectieve vragenlijsten en interviews	93
Homevideo's	93
Prospectieve studies	94
Kenmerken van heel jonge kinderen	94
Vroegdetectie	95
Kan autismespectrumstoornis betrouwbaar worden gediagnosticeerd op de leeftijd van 2 jaar of zelfs vroeger?	97

Belang van vroegtijdige interventie	97
Conclusie	98
9. Behandeling	101
Korte historiek	101
Psychosociale interventies	102
Algemene gedragstherapeutische interventies	103
Mediatie door ouders	104
Alternatieve interventies	106
Conclusie	106
Traditionele en alternatieve geneeskunde	108
Traditionele geneeskunde	108
Alternatieve biomedische interventies	109
Nawoord	111
Referenties	113
Register	143